

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی
سازمان ترویج، آموزش و تحقیقات کشاورزی
مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

فصلنامه علمی - پژوهشی

تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران

فهرست مطالب

- بررسی مقایسه‌ای بازدارندگی اسانس گیاهان زنیان (*Carum copticum* C. B. Clarke) و هنده بید (*Vitex pseudo-negundo*)
 ۳۸۵ ..... *Tribolium castaneum* (Herbst) در رفتار تغذیه‌ای شپشه آرد (Hausskn.) Hand.-Mzt.
 بی‌بی زهرا صحاف و سعید محرمی‌پور
- تأثیر کاربرد میکوریزا، ورمی کمپوست و کود فسفات زیستی بر کمیت و کیفیت اسانس گیاه دارویی رازیانه .....
 ۳۹۶ ..... محمدتقی درزی، امیر قلاوند، فاطمه سفیدکن و فرهاد رجالی
- بررسی تنوع ژنتیکی ژرم پلاسما زیره [*Bunium persicum* (Boiss.) B. Fedtsch.] استان کرمان با استفاده از نشانگرهای مولکولی RAPD ...
 ۴۱۴ ..... سمیه دهقان کوهستانی، امین باقی‌زاده، غلامعلی رنجبر و نادعلی باباییان جلودار
- شناسایی و مقایسه ترکیبهای موجود در اسانس پوست میوه بالنگ (*Citrus medica* L.) با دو روش استخراج (تقطیر با آب و پرس سرد) .....
 ۴۲۸ ..... معصومه حبشی، مهدی میرزا، یونس مستوفی و کامکار جایمند
- بررسی اثر ضد التهابی عصاره آبی و هگزانی دانه کرفس (*Apium graveolens* L.) در موش سوری .....
 ۴۳۷ ..... مینا رمضان‌نیا، سیمین نصری و نرگس یاسا
- اثر تراکم گیاه بر شاخصهای رشد گلرنگ (*Carthamus tinctorius* L.) در شرایط دیم دماوند .....
 ۴۴۴ ..... محمدحسین لباسچی، محمد بختیاری رمضان‌نیا و ابراهیم شریفی عاشورآبادی
- مطالعات فنولوژیکی و مرفولوژیکی جمعیت‌های (*Linum nodiflorum* L.) در استان کرمانشاه .....
 ۴۵۵ ..... معصومه رنجزاد، مسعود خیامی، رضا حیدری و عبدالله حسن‌زاده
- بررسی اثر آلوپاتیک گیاه دارویی سداب (*Ruta graveolens* L.) بر جوانه‌زنی بذر سه گونه علف هرز .....
 ۴۶۳ ..... مریم مکی‌زاده تقتی، میثا سلیمی و روزبه فرهودی
- گیاهان دارویی استان گلستان .....
 ۴۷۲ ..... سیدعلی حسینی (رضا)، قاسمعلی ابرسچی و سیدعلی حسینی (حبیب)
- بررسی تأثیر تنشهای شوری و خشکی بر تحریک جوانه‌زنی در گیاه زوفا (*Hyssopus officinalis* L.) .....
 ۴۹۹ ..... امیر بهزاد برزگر
- بررسی تأثیر کم‌آبیاری و کود دامی بر خصوصیات کمی و کیفی اسفرزه (*Plantago ovata* Forssk.) در منطقه سیستان .....
 ۵۰۶ ..... آصفه لطفی، عباسعلی وهابی سادھی، احمد قنبری و مصطفی حیدری
- اثر فیتواستروژنی گل بابونه (*Matricaria recutita* L.) و ارتباط آن با استروژنهای درون‌زا بر فعالیت حرکتی در تست میدان باز .....
 ۵۱۹ ..... مسعود نقش‌جوهری، مهناز کسمتی و علی اصغر پیله‌وریان
- اثر مقدار اضافی عنصر روی بر میزان تجمع برخی عناصر ضروری و پاسخهای آنتی‌اکسیدانی گیاه دارویی نعنای سبز (*Mentha spicata* L.) ...
 ۵۳۰ ..... سعید زارع ده‌آبادی و زهرا اسرار

به نام خدا

رعایت نکات زیر در نگارش مقاله‌های ارسالی ضروری است. شایان ذکر است به مقاله‌های ارسالی که از راهنمای نگارش پیروی نکرده باشند ترتیب اثر داده نخواهد شد.

- مقاله‌های پژوهشی در یکی از زمینه‌های تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران که برای نخستین بار منتشر می‌شود برای چاپ در مجله مورد بررسی قرار خواهند گرفت.
- عنوان مقاله، نام و نام خانوادگی، مرتبه علمی، سمت، وابستگی سازمانی و نشانی کامل (از جز به کل) نویسنده(گان) و نویسنده مسئول در یک صفحه جداگانه درج گردد.
- مقاله در کاغذ A4 تحت نرم‌افزار Word، فونت لوتوس، سایز ۱۳، با حاشیه ۳ سانتیمتر از چهار طرف تایپ و در ۳ نسخه همراه با دیسکت، لوح فشرده یا از طریق پست الکترونیک ارسال شود.
- فاصله بین خطوط دو برابر در نظر گرفته شود.
- تا حد امکان از بکاربردن واژه‌ها و اصطلاحات خارجی خودداری و در صورت نیاز در داخل پراکنش قید شود.
- جدولها و شکلها باید دارای عنوان گویا بوده و هرگز به صورت دیگری در مقاله تکرار نشوند. ذکر منبع، واحد و مقیاس برای آنها ضروری است و اعداد آنها باید به زبان فارسی باشند، عنوان جدولها در بالا و عنوان شکلها در پایین آورده شوند و واژه "شماره" در عنوان جدول و شکل حذف شود. در تنظیم جدولها لازم است خطهای درونی آنها به صورت پنهان (Hidden) و تنها خطهای سرجدول و خط انتهایی جداکننده سطر آخر آشکار باشد (رسم جدول تنها از طریق منوی Table انجام پذیرد). جدولها و شکلها در محل مناسب داخل متن جایگذاری شوند و از ارسال آنها به صورت تصویر خودداری شده و فایل (Excel و Word) مربوط به آنها نیز ارسال گردد.
- نامه‌های علمی لاتینی به صورت ایتالیک تایپ شوند.

روش تدوین

- عنوان مقاله: باید مختصر، گویا و بیانگر محتوای مقاله باشد.
- چکیده: مجموعه فشرده‌ای (حداکثر ۲۵۰ واژه) از مقاله، شامل تشریح مسئله، روش کار و نتایج بدست‌آمده است که باید در یک پاراگراف پیوسته نگارش یابد. از بکاربردن نام‌های خلاصه‌شده و ارائه منبع، جدول و شکل در چکیده پرهیز شود.
- واژه‌های کلیدی: حداکثر ۶ واژه درباره موضوع مقاله ارائه شود.
- مقدمه: شرحی بر موضوع مورد بررسی شامل اهمیت، فرضیه، هدف و پیشینه پژوهش است.
- مواد و روشها: شامل مواد و وسایل بکار گرفته شده، مشخصات منطقه مورد مطالعه، شیوه اجرای پژوهش، طرح آماری، روشهای شناسایی و تجزیه داده‌هاست.
- نتایج: در این بخش تمامی یافته‌های کمی و کیفی با استفاده از جدول و شکل ارائه می‌گردد. از بحث و مقایسه با یافته‌های سایر پژوهشها اکیداً خودداری شود.
- بحث: شامل تحلیل و تفسیر یافته‌ها و مقایسه با نتایج سایر پژوهشها است. نقصها و پیشنهادها می‌توانند در صورت نیاز در این بخش ارائه شوند.
- سپاسگزاری: برحسب ادب و احترام از کلیه افراد و سازمانهای حمایت‌کننده پژوهش، تشکر گردد.
- منابع مورد استفاده:

- فقط منابع استفاده شده در متن قید شوند. ابتدا منابع فارسی و سپس منابع خارجی ارائه شوند.
- منابع به ترتیب حروف الفبای نام خانوادگی نویسنده(گان) مرتب شوند و از شماره‌گذاری منابع خودداری شود.
- ارائه منبع در متن تنها با ذکر نام خانوادگی نویسنده و سال انتشار منبع صورت می‌گیرد. در منابع با بیشتر از دو نویسنده، نام نویسنده اول و واژه ((همکاران)) یا در منابع انگلیسی اختصار ((*et al.*)) نوشته شود.

مثال:

منبع فارسی:	منبع انگلیسی:
یک نویسنده: (لشکری، ۱۳۸۲)	یک نویسنده: (Smith, 1985)
دو نویسنده: (لشکری و ستایش، ۱۳۸۲)	دو نویسنده: (Smith & John, 1985)
بیش از دو نویسنده: (لشکری و همکاران، ۱۳۸۲)	بیش از دو نویسنده: (Smith <i>et al.</i> , 1985)

- در صورتی که مقاله‌های منفرد و مشترک از یک نگارنده ارائه شوند، ابتدا مقاله‌های منفرد و سپس مقاله‌های مشترک به ترتیب حروف الفبای نام سایر نویسندگان مرتب شوند.
- چنانچه نویسنده(گان) چند مقاله مشابه باشند، منابع برحسب سال انتشار از قدیم به جدید تنظیم شوند.
- از ذکر واژه‌های ((و همکاران)) یا "*et al.*" در فهرست منابع خودداری شود.

روش ارائه منبع

۱- مقاله: نام خانوادگی، حرف اول نام نویسنده اول، ... و نام خانوادگی، حرف اول نام نویسنده آخر، سال انتشار. عنوان مقاله. نام کامل مجله، شماره جلد (شماره سری): شماره صفحات اول و آخر
 مثال: سلاجقه، ع.، جعفری، م. و سرمدیان، ف.، ۱۳۸۱. مطالعه خاکشناسی منطقه طالقان با روش ژئومرفولوژی. مجله منابع طبیعی ایران، ۵۵(۲): ۱۴۳-۱۲۳.

Wayne, P.M., Waering, P. and Bazzaz, F.A., 1993. Birch seedling responses to daily time courses of light in enyperimental forest gaps and shadehouses. *Journal of Ecology*, 74(5): 1500 – 1515.

۲- کتاب: نام خانوادگی، حرف اول نام نویسنده، ... نام خانوادگی، حرف اول نام نویسنده آخر، سال انتشار. عنوان کامل کتاب. ناشر، محل انتشار، تعداد کامل صفحات.
 مثال: طبائی عقدایی، س.ر. و جعفری مفیدآبادی، ع.، ۱۳۷۹. مقدمه‌ای بر اصلاح درختان جنگلی. انتشارات مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع، تهران، ۱۴۹ صفحه.

Jalili, A. and Jamzad, Z., 1999. Red Data Book of Iran. A Preliminary Survey of Endemic, Rare and Enudaugered Plants species in Iran. Research Institute of Forests and Rangelands (RIFR) Publication, Tehran, 750 p.

۳- کتاب یا مجموعه مقاله‌ای که هر فصل یا مقاله آن توسط یک یا چند نویسنده نوشته شده باشد: ارائه نام نویسنده(گان) فصل یا مقاله مطابق دستورالعمل بند ۲ (کتاب)، سال. عنوان فصل یا مقاله، صفحات اول و آخر. در: (یا In) نام خانوادگی، حرف اول نام تدوین‌کننده اصلی کتاب، واژه (تدوین) یا در انگلیسی (Ed. or Eds.) عنوان کتاب. ناشر، محل انتشار، تعداد کامل صفحات.
 مثال فارسی:

اسدی، م.، ۱۳۸۴. تدوین فلور ایران در راستای شناخت عمیق از تنوع گیاهی: ۶۲-۴۹. در: عصاره، م. ح.، (تدوین). تنوع گیاهی ایران. موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، تهران، ۴۷۱ صفحه.
 مثال انگلیسی:

Agestam, E., 1995. Natural regeneration of beech in Sweden – Some results from a field trial: 117 – 124. In: Madsen. F., (Ed.). *Genetics and Silviculture of Beech*. Forskingscentret for Skov & Landskab. 272 p.

۴- ارجاع به مقاله‌ای که در هم‌اندیشی(سمینار)ها و اجلاس(کنفرانس)ها ارائه شده‌اند: نام خانوادگی نویسنده، حرف اول نام نویسنده اول، ... و نام خانوادگی نویسنده، حرف اول نام نویسنده آخر، سال انتشار. عنوان مقاله. عنوان مجموعه یا چکیده مقالات، محل برگزاری، تاریخ برگزاری: شماره صفحات.
 مثال:

رجب‌بیگی، ا.، سفیدکن، ف. و جعفری، س. م.، ۱۳۸۵. تأثیر میدان مغناطیسی بر رشد و برخی ترکیبات ثانویه گیاه ریحان. چکیده مقالات چهاردهمین کنفرانس سراسری و دومین کنفرانس بین‌المللی زیست‌شناسی ایران، تهران، ۹-۷ شهریور: ۱۰.
 چکیده انگلیسی (Abstract): معادل چکیده فارسی و شامل عنوان مقاله، نام خانوادگی، حرف اول نام، سمت و نشانی کامل (از جز به کل) نویسنده(گان) و واژه‌های کلیدی (Key words) حداکثر ۶ واژه بوده و در یک صفحه جداگانه ارائه شود. چکیده انگلیسی باید در یک پاراگراف پیوسته نگارش یابد که سطر اول با تورفتگی (۷ میلی‌متر) همراه باشد.

• راهنمای نگارش مقاله " در سایت اینترنتی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به نشانی زیر قابل دسترسی است:

معرفی واحد انتشارات → انتشارات → www.rifr-ac.ir

برگه درخواست اشتراک مجله‌های مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور (۱۳۸۷)

برای اشتراک، خواهشمند است برگه تکمیل شده درخواست اشتراک را به همراه اصل فیش بانکی به نشانی دفتر مجله ارسال فرمایید. شماره حساب برای واریز وجه: جاری ۱۴۳۴/۲۱ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شعبه خزانه، به نام وجوه درآمد مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، قابل پرداخت در کلیه شعبه‌های بانک ملی ایران.

نام و نام خانوادگی: .....

تلفن: ..... شغل: ..... میزان تحصیلات: .....

نشانی: .....

کد پستی: ..... صندوق پستی: .....

توضیحات: .....

امضاء

تهران، کیلومتر ۵ آزادراه تهران - کرج، بعد از عوارضی، خروجی پیکانشهر، انتهای خیابان ۲۰ متری دوم،

بلوار مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

تهران، صندوق پستی: ۱۱۶-۱۳۱۸۵ پست الکترونیک: publication@rifr-ac.ir

دورنگار: ۴۴۱۹۵۹۰۷

تلفن: ۴۴۱۹۵۹۰۱-۵

خواهشمند است مجله‌های مشترک شده را در زیر مشخص و شماره‌های درخواستی را تعیین فرمایند:

مبلغ هر شماره (ریال)	مبلغ اشتراک یکساله (ریال)	عنوان
۲۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	☐ فصلنامه تحقیقات جنگل و صنوبر ایران، شماره‌های پیاپی: .....
۲۵۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	☐ فصلنامه تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران، شماره‌های پیاپی: .....
۲۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	☐ فصلنامه تحقیقات مرتع و بیابان ایران، شماره‌های پیاپی: .....
۲۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	☐ دوفصلنامه تحقیقات حمایت و حفاظت جنگلها و مراتع ایران، شماره‌های پیاپی: .....
۲۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	☐ دوفصلنامه تحقیقات ژنتیک و اصلاح گیاهان مرتعی و جنگلی ایران، شماره‌های پیاپی: .....
۲۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	☐ دوفصلنامه تحقیقات علوم چوب و کاغذ ایران، شماره‌های پیاپی: .....
۲۰۰۰۰	۴۰۰۰۰	☐ دوفصلنامه مجله گیاه‌شناسی ایران، شماره‌های پیاپی: .....

In the Name of God

Iranian Journal of Medicinal and Aromatic Plants Research
Published by: Research Institute of Forests and Rangelands

Director-in-chief: Mohammad Hassan Assareh
(Ph.D., Research Institute of Forests and Rangelands)

Chief Editor: Fatemeh Sefidkon
(Ph.D., Research Institute of Forests and Rangelands)

Editorial Board:

Mohammad Hassan Assareh

Ph.D., Research Institute of Forests and Rangelands

Hossein Azarnivand

Ph.D., Tehran university

Nader Hasanzadeh

Ph.D., Islamic Azad University

Mahdi Mirza

Ph.D., Research Institute of Forests and Rangelands

Mohammad Reza Naghavi

Ph.D., Tehran University

Parviz Owlia

Ph.D., Shahed University

Iraj Rasooli

Ph.D., Shahed University

Peyman Salehi

Ph.D., Shahid Beheshti University

Fatemeh Sefidkon

Ph.D., Research Institute of Forests and Rangelands

Executive manager: Mahmood Naderi Hajibagher Kandy

Literary editor: Asghar ahmadi

Abstracts are available on CABI Publishing:

www. Cabi - Publishing. org

Research Institute of Forests and Rangelands,

P.O. Box 13185-116, Tehran, Iran.

Tel: +98 21 44195901-5 Fax: +98 21 44195907

WWW.rifr-ac.ir

Email: ijmapr@rifr-ac.ir

Islamic Republic of Iran
Ministry of Jihad-e-Agriculture
Agriculture Research, Education and Extension Organization
Research Institute of Forests and Rangelands

Iranian Journal of Medicinal and Aromatic Plants

Vol. 24, No. (4), 2009

Serial 42

Contents

Comparative study on deterreny of <i>Carum copticum</i> C. B. Clarke and <i>Vitex pseudo-negundo</i> (Hauskn.) Hand.-Mzt. essential oils on feeding behavior of <i>Tribolium castaneum</i> (Herbst).....	395
<i>B.Z. Sahaf and S. Moharramipour</i>	
The effects of mycorrhiza, vermicompost and phosphatic biofertilizer application on quantity and quality of essential oil in Fennel (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.).....	413
<i>M.T. Darzi, A. Ghalavand, F. Sefidkon and F. Rejali</i>	
Investigation of genetic diversity in Persian Cumin [<i>Bunium persicum</i> (Boiss.) B. Fedtsch.] germplasm from Kerman province using RAPD molecular markers.....	427
<i>S. Dehghan Kouhestani, A. Baghizadeh, Gh.A. Ranjbar, and N.A. Babaiyan Jelodar</i>	
Identification and comparison of the essential oil components from the peel of Citron (<i>Citrus medica</i> L.) by using two extraction methods (hydrodistillation and cold press).....	436
<i>M. Habashi, M. Mirza, Y. Mostofi and K. Jaymand</i>	
Study of anti-inflammatory effect of aqueous and hexane extract of <i>Apium graveolens</i> L. in mice.....	443
<i>M. Ramezani, S. Nasri and N. Yassa</i>	
The effects of plant densities on growth indices of <i>Carthamus tinctorius</i> L. under Damavand dryland condition.....	454
<i>M.H. Lebaschy, M. Bakhtiari Ramezani and E. Sharifi Ashoorabadi</i>	
Phenological and morphological studies on <i>Linum nodiflorum</i> L. populations of Kermanshah...	462
<i>M. Ranjzad, M. Khayyami, R. Heidari and A. Hasanzadeh</i>	
Allelopathic effect of rue (<i>Ruta graveolens</i> L.) on seed germination of three weeds.....	471
<i>M. Makkizadeh, M.Salimi and R. Farhoudi</i>	
Medicinal plants of Golestan province.....	498
<i>S.A. Hossaini (Reza), Gh. Abarsaji and S.A. Hossaini (Habib)</i>	
The effects of some environmental stress stimulation of germination on Hyssop (<i>Hyssopus officinalis</i> L.).....	505
<i>A.B. Barzgar</i>	
The effect of deficit irrigation and manure on quantity and quality traits of <i>plantago ovata</i> Forssk. in Sistan region.....	518
<i>A. Lotfi, A.A. Vahabi Sedehi, A. Ganbari and M. Heydari</i>	
Phytoestrogenic effect of <i>Matricaria recutita</i> L. and its relationship with endogenous estrogens on locomotor activity in open field test.....	529
<i>M. Nagshe Javaheri, M. Kesmati and A.A. Pilevarian</i>	
Effect of excess zinc on the concentration of some mineral element and antioxidant responses of spearmint (<i>Mentha spicata</i> L.).....	540
<i>S. Zare Dehabadi and Z. Asrar</i>	

فصلنامه علمی-پژوهشی

تحقیقات گیاهان دارویی و معطر ایران

جلد ۲۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۷